

[Edvard Sørensen.]

Det kan ikke bestrides, at Statens Rutebilmotik gennem en Aarrække har vakt stor Opmærksomhed inden for talstærke Kredse i Befolkningen. Der er mange, der tvivler paa det rigtige i den Rutebilmotik, Staten fører. Det ligger vel nok saaledes, som det ærede Medlem Hr. Kyed ogsaa nævnte, at det ikke er de daarligste Ruter, Staten har overtaget, det er jo ikke netop dem, der virker mere i filantropisk Retning, som man er ude efter; dem har man ingen Interesse i. Man har tilsyneladende kun haft Interesse i de Ruter, der i Forvejen gav et meget stort Overskud, og derfor ligger Sagen sikkert saaledes, at de af Staten overtagne Ruter allerede var rentable ved Overtagelsen, og hvis de af Staten drives paa samme Rentabilitetsgrundlag, som da de var paa private Hænder, skal Overskuddet i Dag være større. For hvis man sammenligner Statsbanernes Rutebilmateriel med det, der findes paa private Hænder, saa tjener det ikke til Ros for Statsbanerne, for det er praktisk talt overalt betydeligt daarligere end de private Rutebilers.

Naar Ministeren nu nægter at give Befolkningen disse Oplysninger ud fra den Motivering, som det ærede Medlem Hr. Kyed antydede, vil jeg gerne stille Ministeren følgende Spørgsmaal, som jeg beder ham besvare: Hvor mange af de overtagne Ruter er i Dag urentable? Hvor mange giver i Dag mindre Overskud end ved Overtagelsen, og hvor mange giver i Dag større Overskud? Hvis Ministeren ikke vil svare paa disse Spørgsmaal, maa Befolkningen tage det som Udtryk for, at Statsbanernes Rutebilmotik har vist sig økonomisk fejlet.

Ministeren for offentlige Arbejder (Fisker): Det ærede Medlem Hr. Kyed fremsatte nogle Bemærkninger om Transporten af Halm og Hø, og andre ærede Medlemmer har ogsaa beskæftiget sig hermed. Jeg skal i den Anledning oplyse, at jeg under et Samraad i Finansudvalget har gjort Rede for de Bestemmelser, der i Øjeblikket gælder for disse Transporter, og derunder peget paa, at Transport af Hø og Halm i Øjeblikket beregnes efter den næstlaveste Takstklasse, som Statsbanerne arbejder med, naar det drejer sig om Godstransporter.

Normalt overføres der meget lidt Halm og Hø fra Øerne til Jylland. I det sidst afsluttede Regnskabsaar er der fra Øerne til Jylland overført ca. 600 t Halm og Hø — det vil sige 125—130 Vognladninger,

fordelt paa hele Aaret; det er jo ikke meget. Det ærede Medlem Hr. Hans Pinstrup klagede over, at vi ikke havde tilstrækkeligt af Vogne. Under normale Forhold er Vognparken tilstrækkelig stor til denne særlige Transport, men det er klart, at under Forhold som dem, vi i Øjeblikket lever under, hvor Interessen for en større Transport af Hø og Halm fra Øerne til Jylland er betydelig som Følge af den manglende Fourage, specielt i Vestjylland, kan man komme til at staa over for ikke tilstrækkelig hurtigt at kunne ekspedere de Ordre, der indløber.

Jeg vil dog mene, at det vilde være meget uforsvarligt paa Grund af disse ganske særlige Forhold at give sig til at udvide Vognparken meget betydeligt. Jeg skal oplyse, at paa de almindelige aabne Godsvogne kan der, medmindre Halmen er presset, i Almindelighed ikke læsses mere end godt 3 000 kg, medens der paa de aabne 4-akslede Vogne kan læsses ca. 8 000 kg upresset Halm. Statsbanerne raader over 20 Vogne med en Bundflade af 29 m², som er særlig egnede til Befordring af Hø, Halm o. lign., og paa saadanne Vogne kan der læsses ca. 5 000—6 000 kg upresset Halm; hvis Halmen er presset, kan der selvfølgelig læsses betydeligt mere.

Statsbanerne har modtaget nogle Henvendelser fra Befolkningen, gaende ud paa, om man ikke kunde yde en almindelig Takstnedsættelse, netop for at støtte den Del af Landbruget, som i Øjeblikket lider under Følgen af den daarlige Høst, og Statsbanerne har, hvad man altid gør, naar man faar saadanne Henvendelser, stillet sig imødekommende og sagt: Vi arbejder med den næstlaveste Godstakst, men vi er villige til at tage under Overvejelse, om man muligt bør gaa noget længere ned ved særlige Aftaler, naar der bliver Tale om større Transporter. Jeg har ment, at det var et rigtig Standpunkt at indtage, naar det blev knyttet til en Bestemmelse om, at det maatte være Landbrugets Organisationer, som organiserede denne Stortransport. Hvis man fik et Arrangement, hvorefter Landbrugets Organisationer i Vestjylland og i Midtjylland arrangerede større Transporter af Halm og Hø fra Øerne til Jylland, og hvis det kunde gøres saaledes, at den reducerede Fragttakst kom den Del af Befolkningen til gode, som trængte dertil, saa vil dette Spørgsmaal møde Velvilje baade hos Statsbanernes Ledelse og hos mig.

Jeg maa derimod advare imod at rejse Krav om en Borteliminering af Fragten; det er et Spørgsmaal, som maa afgøres paa en helt anden Maade. Hvis man fra